



# Hindi Urdu for Health

*The Practice of Medicine in Hindi and Urdu*

[repositories.lib.utexas.edu/handle/2152/64261](https://repositories.lib.utexas.edu/handle/2152/64261)

---

Hindi Urdu Flagship | South Asia Institute | Department of Asian Studies | The University of Texas at Austin

---

## Patterns of Conversation

South Asia in general, and India specifically, are regions with immense diversity in culture and language. Because of this conversations about medicine between doctors and patients takes different forms from one region to another. This is especially true when we look at urban, suburban and rural doctor-patient interactions. Added to these is the element of gender. Owing to the somewhat conservative worldview of gender interactions, even doctor-patients conversations might become colored by it. The clips in this section show variations of patterns of conversation in the practice of conventional medicine.

---

## CONVERSATION ON DIAGNOSIS & TREATMENT

Video URI: [hdl.handle.net/2152/65831](https://hdl.handle.net/2152/65831)

### Contents:

Hindi Transcription .....	2
Hindi Vocabulary .....	3
Hindi Questions .....	4
Urdu Transcription.....	5
Urdu Vocabulary .....	7
Urdu Questions .....	8

## Hindi Transcription

कब से पेट में दर्द है ये बतायें?  
सुबह से...  
ये नीचे है ऊपर है?  
नीचे...  
बहुत तेज है हल्का है?  
हल्का...  
कोई बार-बार लैटरिन-उल्टी... और बरगर-वरगर क्या खाया था?  
नहीं...  
कई बार कहता है डॉक्टर साहब, होता है, ठीक हो जाता है...  
लंबा सांस लो...  
एक तो ये ज्यादा तला, मसाला, खटाई, क्या खाता है? ये नहीं खाता है?  
बिल्कुल नहीं...  
और सूई लगायें, दवाई दें? गोली पीनी है, दवाई, क्या खायेगा?  
दवाई दे दो...  
गोली भी खा लोगे ना... दवाई दे दूं, गोली खा लो बेटा...  
पीने की दे दो...  
पीने की... क्या नाम?  
मोक्ष...  
एक दिन की दे दें?  
एक दिन की दे दो...  
ये (.....) दो बटा में तीन एम, दो सौ...  
ये डॉक्टर साहब है किस वजह से है?  
ये थोड़ा सा ना कुछ गड़बड़ खाया गया है...  
अच्छा...  
हां दिखाओ... हां, क्या हुआ?  
(अस्पष्ट आवाज़)  
बार-बार लैटरिन, उल्टी वगैरह?  
नहीं...  
कब से है ये?  
हो तो चार-पांच दिन से ही रहा है... ऐसे फील हो रहा है जैसे कोई चीज खिंची हुई आ रही है...  
तो, ऐसे नहीं, कोई भारी चीज उठा लिया हो... अलमारी सरका ली हो...  
नहीं... अभी पीछे अल्ट्रासाउंड करवाया था तो (.....) दो डैमेज़ बनाये थे...  
क्या बताया था?  
कुछ (.....) टाई में कुछ होता होगा...

यूटिरस का (.....)

हां जी... वो डैमेज है...

यूटिरस का मुंह नीचे जा रहा है...

और प्रैशर पूरा नीचे की तरफ... पेन, पेट बढ़ता-बढ़ता ना इतना आगे आ जाता है... सख्त इतना हो जाता है...

इस टाइम पर पेन ज्यादा है?

इस टाइम तो हल्का है, रात को (.....)

पेट दिखाओ, लेट के पेट दिखाओ...

चालीस...

अल्ट्रासाउंड कब हुआ है?

ये कितनी देनी है, एक-एक चम्मच दवाई है, एक-एक चम्मच गोली है...

अब, पांच बजे रात को...

## Hindi Vocabulary

Since when	कब से
Abdominal pain, stomachache	पेट में दर्द
Down	नीचे है
Up	ऊपर है
High, fast, strong	तेज है
Light	हल्का है
Frequent diarrhea and vomiting	बार-बार लैटरिन-उल्टी
Had eaten what	क्या खाया था
Take a deep breath	लंबा सांस लो
Sole, bottom	तला
Spice	मसाला
Sour agent	खटाई
Eat	खाता है
Give injection	सूई लगायें
Give medicine	दवाई दें
Have to take a pill	गोली पीनी है
How can he take medication	दवाई, क्या खायेगा
Give medicine	दवाई दे दो
Take the pill	गोली खा लो
Take it by drinking	पीने की दे दो

Give me a day's dosage	एक दिन की दे दें
Ate something bad	कुछ गड़बड़ खाया
Latrine, bathroom	लैटरिन
Vomiting	उल्टी
How are you feeling	फील हो रहा है
Was drawn	खिंची हुई
Heavy things	भारी चीज
Picked up	उठा लिया हो
Mouth of the uterus is turned down	यूटिरस का मुंह नीचे जा रहा है
Downward pressure	प्रेशर पूरा नीचे की तरफ
Increase	बढ़ता-बढ़ता
Strict	सख्त
Show your stomach	पेट दिखाओ
Lying down	लेट के

## Hindi Questions

**मोक्ष के पेट में गड़बड़ है डॉक्टर साहब को लगता है कि...**

- 1 बरगर खाया होगा
- 2 तला खाया होगा
- 3 सब
- 4 मसाले वाला खाना खाया होगा

**दूसरे मरीज़ का यूटिरस नीचे आ गया है, उन्हे क्या लगता है?**

- 1 नीचे प्रेशर लगता है
- 2 पेट सख्त लगता है
- 3 सब
- 4 पेट में दर्द होता है

## Urdu Transcription

کب سے پیٹ میں درد ہے یہ بتائیں؟

صبح سے۔۔۔

یہ نیچے ہے اوپر ہے؟

نیچے۔۔۔

بہت تیز ہے بلکہ ہے؟

بلکہ۔۔۔

کوئی بار بار لیٹرین، الٹی۔۔۔ اور برگر ورگر کیا کھایا تھا؟

نہیں۔۔۔

کئی بار کہتا ہے ڈاکٹر صاحب، ہوتا ہے، ٹھیک ہو جاتا ہے۔۔۔

لمبا سانس لو۔۔۔

ایک تو یہ زیادہ تلا، مسالہ، کھٹائی، کیا کھاتا ہے؟ یہ نہیں کھاتا ہے؟

بالکل نہیں۔۔۔

اور سوئی لگائیں، دوائی دیں؟ گولی پینی ہے، دوائی، کیا کھائے گا؟

دوائی دے دو۔۔۔

دوائی دے دوں، گولی کھا لو بیٹا۔۔۔

پینے کی دے دو۔۔۔

پینے کی۔۔۔ کیا نام؟

موکش۔۔۔

ایک دن کی دے دیں؟

ایک دن کی دے دو۔۔۔

یہ (-----) دو بٹا میں تن ایم، دو سو۔۔۔

یہ ڈاکٹر صاحب ہے کس وجہ سے ہے؟

یہ تھوڑا سا نا کچھ گڑبڑ کھایا گیا ہے۔۔

اچھا۔۔

ہاں دکھاؤ۔۔ ہاں، کیا ہوا؟

(اسپشٹ آواز)

بار بار لیٹرین، الٹی وغیرہ؟

نہیں۔۔

کب سے ہے یہ؟

ہو تو چار پانچ دن سے ہی رہا ہے۔۔ ایسے فیل ہو رہا ہے جیسے کوئی چیز کھچی ہوئی آ رہی ہے۔۔

تو، ایسے نہیں، کوئی بھاری چیز اٹھا لیا ہو۔۔ الماری سرکا لی ہو۔۔

نہیں۔۔ ابھی پیچھے الٹراساؤنڈ کروایا تھا تو (-----) دو ڈیمینج بنائے تھے۔۔

کیا بتایا تھا؟

کچھ (-----) ٹائی میں کچھ ہوتا ہوگا۔۔

یوٹرس کا (-----)

ہاں جی۔۔ وہ ڈمانڈ ہے۔۔

یوٹرس کا منہ نیچے جا رہا ہے۔۔

اور پریشر پورا نیچے کی طرف۔۔ پیٹ، پیٹ بڑھتا بڑھتا نا اتنا آگے آ گیا ہے۔۔ سخت اتنا ہو جاتا ہے۔۔

اس ٹائم پر پین زیادہ ہے؟

اس ٹائم تو ہلکہ ہے، رات کو (-----)

پیٹ دکھاؤ، لیٹ کے پیٹ دکھاؤ۔۔

چالیس۔۔

الٹراساؤنڈ کب ہوا ہے؟

یہ کتنی دینا ہے، ایک ایک چمچ دوائی ہے، ایک ایک چمچ گولی ہے۔۔۔

اب، پانچ بجے رات کو۔۔۔

## Urdu Vocabulary

Since when	کب سے
Abdominal pain, stomachache	پیٹ میں درد
Down	نیچے ہے
Up	اوپر ہے
High, fast, strong	تیز ہے
Light	ہلکے ہے
Frequent diarrhea and vomiting	بار بار لیٹرین الٹی
Had eaten what	کیا کھایا تھا
Take a deep breath	لمبا سانس لو
Sole, bottom	تلا
Spice	مسالہ
Sour agent	کھٹائی
Eat	کھاتا ہے
Give injection	سوئی لگائیں
Give medicine	دوائی دیں
Have to take a pill	گولی پینی ہے
How can he take medication	دوائی، کیا کھائیگا
Give medicine	دوائی دے دو
Take the pill	گولی کھا لو
Take it by drinking	پینے کی دے دو
Give me a day's dosage	ایک دن کی دے دیں
Ate something bad	کچھ گڑبڑ کھایا
Latrine, bathroom	لیٹرین
Vomiting	الٹی
How are you feeling	فیل ہو رہا ہے
Was drawn	کھنچی ہوئی
Heavy things	بھاری چیز

Picked up	اٹھا لیا ہو
Mouth of the uterus is turned down	یوٹرس کا منہ نیچے جا رہا ہے
Downward pressure	پریشر پورا نیچے کی طرف
Increase	بڑھتا بڑھتا
Strict	سخت
Show your stomach	پیٹ دکھاؤ
Lying down	لیٹ کے

## Urdu Questions

ڈاکٹر صاحب سمجھتے ہیں کہ مریض کے پیٹ کے گڑبڑ کی وجہ ان میں سے کونسی ہو سکتی ہے؟

- 1 برگڑ کھایا ہوگا
- 2 تلا کھایا ہوگا
- 3 سب
- 4 مسالے والا کھانا کھایا ہوگا

دوسرے مریض کا یوٹرس نیچے آگیا ہے، انہیں کیا لگتا ہے؟

- 1 نیچے پریشر لگتا ہے
- 2 پیٹ سخت لگتا ہے
- 3 سب
- 4 پیٹ میں درد ہوتا ہے